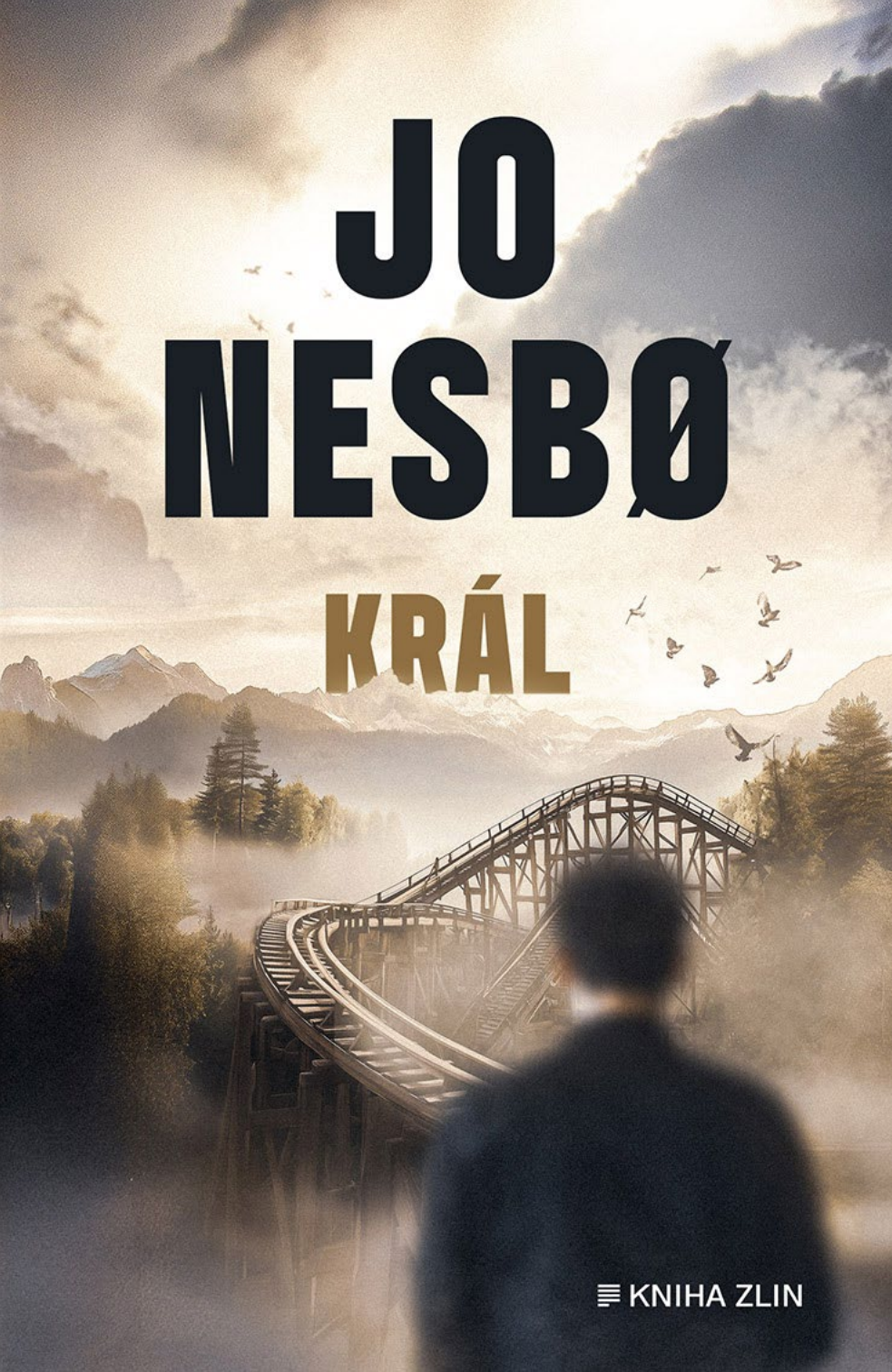

The background of the entire image is a dramatic landscape. In the foreground, the silhouette of a person's head and shoulders is visible, looking out over a scene. A wooden roller coaster track winds through a misty, forested valley. In the distance, snow-capped mountains rise against a sky filled with large, dark clouds. The sun is breaking through the clouds, creating a bright, hazy glow. Several birds are seen flying in the sky. The title 'JO NESBØ' is written in large, bold, black letters at the top, and 'KRÁL' is written in smaller, bold, gold letters below it.

JO NESBØ

KRÁL

Král

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

≡ KNIHA ZLIN

Jo Nesbø

Král – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Jo Nesbø

Král

JO NESBØ KRÁL

Z norštiny přeložila Kateřina Křišťůfková

≡ KNIHA ZLIN

This translation has been published
with the financial support of NORLA.

Každý má svoji Achillovu patu. To mi táta vštěpoval, když mě učil boxovat. Byl jsem menší než ostatní kluci, ale on mi ukázal, že i takovej soupeř, kterej ostatním nahání největší hrůzu, má někde v obraně díru, místo, kde se nekryje, a že nevyhnutelně opakuje tu samou chybu. Naučil mě taky, že tuhle slabinu nestačí jenom najít, člověk navíc musí mít místo srdce kámen, aby ji bez zaváhání dokázal využít. A právě tohle byla zase moje Achillova pata. Srdce mi krvácelo pro takový, jako jsem byl já sám, protože ve všech slabinách rozpoznávalo moje vlastní nedostatky. Ale postupně jsem se učil a ono mi ztvdlo. Jo, teď by se asi dalo říct, že mám místo něj fakt šutr, vyhaslou sopku, u který k poslední, definitivní erupci došlo před osmi lety. A přitom už tenkrát bylo celkem tvrdý. Přinejmenším natolik, že jsem zvládnul stát se vrahem.

Takový myšlenky mi běžely hlavou, zatímco jsem čekal v osloský čtvrti Kjelsås na schodišti vily s garáží obklopené podzimně zbarveným jabloňovým sadem: jsem vrah.

Byla sobota večer, blížila se osmá a já zrovna palcem zmáčknu tlačítko zvonku. Hned pod ním visel keramicej výtvar ve tvaru srdce, na kterým byl namalovanej nápis, že tady bydlí rodina Haldenových, a pod ním smajlík.

Nevím, jestli mě to s tím vrahem napadlo proto, že už mě hryzalo svědomí, nebo proto, že jsem se potřeboval ujistit, že tohle zvládnou, poněvadž v minulosti jsem spáchal leccos horšího.

Jakmile jsem uvnitř zaslechnul kroky, srdce se mi rozbušilo rychleji. Klídek. Kašli na to, za chvíli to budeš mít za sebou.

Dveře se otevřely.

„Dobrý večer?“

Chlápek byl habán, mnohem vyšší než já se svejma stopětasedmdesáti. Štíhlejší, skoro až hubenejší. Prokvetlý vlasy, mladistvej obličej. Jednačtyřicet let, jak jsem si zjistil předem. Za ním v předsíni visely na háčku dvě dětský kombinézy a na podlaze se v organizovaným chaosu, typickým pro rodiny s mrňavejma dětma, válely malý i velký boty. Podle záznamu v online katastru vlastnili Haldenovi ten barák čtyři roky. Odhadoval jsem, že si ho vymohla Haldenova žena, protože potřebovali víc místa, když čekali přírůstek číslo dvě – tak jsem si to aspoň vyložil na základě příspěvků na jejím instagramovém účtu –, kdežto Halden sám si přál něco blíž přírodě, aby to neměl daleko k běžkařskejm a běžeckejm tratím. Při googlování jsem jeho jméno našel na seznamu účastníků různějšch lyžařskejch závodů a závodů v orientačním běhu. Poslední ale absolvoval před pár lety, takže zjevně měl míň času na trénování, než si plánoval. Zčásti proto, že dvě děti jsou víc než dvojnásobek jednoho, ale hlavně proto, že firma, kterou založil s kolegou Jonem Fuhrem, vyžadovala víc – ne míň – práce, když se teď stali podnikateli. To jsem sice tipoval, ale pochybuju, že bych byl úplně vedle. Firma se jmenovala GeoData a získala zakázku na zmapování geologickejch poměrů v oblasti, kde se měl stavět toděskej tunel a kam se měla překládat silnice, která prozatím procházela Osem, a to v podstatě odnepaměti,

teda dávno předtím, než ji v roce 1931 prohlásili za silnici první třídy.

Odkášlal jsem si. „Roy Opgard. Nevím, jestli si na mě pamatujete...?“ Zkusil jsem nasadit žoviální výraz typu stydlivej venkovskej balík ve městě. Není to zrovna moje parketa, ale mám podezření, že takhle navzdory rádoby americkému jménu beztak vypadám. Trochu sklíčeně, uzavřeně, odtažitě. Naštěstí pro mě Norové takovému typu lidí důvěřují, nejspíš si totiž myslíme, že mezi studem, sociální neobratností a upřímností existuje souvztažnost. No, sám si to myslím taky, takže v pohodě.

Bent Halden vydechnul táhle „ááá“, což mělo znamenat něco mezi „ano“ a „nevím“.

„Byl jste jednou pracovně v Osu a já vám opravil auto,“ připomněl jsem mu.

Halden zapíchnul do vzduchu ukazováček. „Jasně! A odvedl jste skvělou práci.“ Kůže na čele se mu svraštila do několika ustaranejších věček. „Nepřišly vám snad peníze?“

„Přišly.“ Pokusil jsem se zasmát. „Pardon, měl jsem asi předem brknout, ale víte, takhle to děláme u nás na vsi, člověk prostě rovnou zazvoní u dveří. Vracím se totiž z Polska, právě jsem přiletěl, a když už jsem byl tady ve městě, vzpomněl jsem si, že mám v přihrádce u spolujezdce něco, co vám patří. Tohle.“

Ukázal jsem mu tu věčičku. Poznal jsem na něm, že přesně podle očekávání nemá nejmenší šajn, co je ten lesklej kousek kovu zač. „Všimnul jsem si toho až potom, co jsem vám auto vrátil, úplně jsem zapomněl namontovat ho zpátky. Dá se jezdit i bez něj, ale s ním mnohem líp. Kde tu káru máte?“

„Jako auto? Ted? Ale prosím vás, to si asi namontuju sám. Mimochodem, co to je?“

„A jak byste to teda chtěl namontovat?“

Halden se na mě zahleděl, usmál se a zakroutil hlavou. „No, to je fakt.“

„Zaplatil jste mi za práci, kterou jsem pro jednu neodvedl pořádně, a tohle zabere pět minut. Kde...?“

„V garáži,“ řekl Halden, vyklouzl z pantoflí, sundal z háčku klíčky od audiny a začal si obouvat tenisky. „Camillo! Jdu do garáže!“

Odkudsi z domu se ozvala odpověď: „Je třeba uložit Sigurda!“

„Začni, já mu pak přečtu pohádku!“

„Máte děti?“ zeptal se Halden do křupání šterku, po kterém jsme kráčeli k velké nabílené garáži. Nebyl jsem na takovou otázku připravený a jenom jsem zavrtěl hlavou, snažil jsem se přitom nemyslet na to, že by jí dneska bylo sedm. Ne že bych snad věděl, že jsme čekali holku, přesto jsem o tom byl čím dál víc přesvědčený. Spolknul jsem knedlík v krku. S každým rokem se zmenšoval, ale úplně zmizet odmítal.

„Takže vy v Osu provozujete autoopravnu?“ vyptával se dál Halden vlídně.

„Ne, ta už dávno nefunguje. Ale jsem vyučený auto-mechanik, takže sem tam si nějakou auták opravím jen tak pro zábavu. Provozuju benzínku, co stojí hned vedle.“

Zabočili jsme před garáž a Halden zvednul klíčky od auta. Vrata vyjely vzhůru automaticky. Poznal jsem, že to je hodně drahý typ, dneska by si jistě vybral jiný.

„Ano, teď si vzpomínám, kdo z místních mi vás doporučil. Jste bratr toho... toho...“

„Carla Opgarda,“ doplnil jsem.

„Ano.“ Halden se zasmál a vešli jsme. „Krále Osu.“

Všimnul jsem si, že si v ten okamžik sám uvědomil, jak pohrdavě to vyznělo. Jako by Os byl ospalá díra, kde si Carl vykračuje jako nějaký směšný králíček. Král na hnoji.

„Nemyslel jsem to... jenom jsem vyrozuměl, že mu tam patří kdeco.“

„Patří mu většina wellness hotelu Os Spa. Odemknul byste to auto?“

„Ano, ale to pak asi člověk je králem Osu, nebo ne?“

Vklouznul jsem za volant, Halden se usadil na sedadlo spolujezdce. Vytáhnul jsem šroubovák, sundal panel pod volantem a začal šroubovat. Halden mě sledoval s předstíraným zájmem.

„Jak to vypadá?“ nadhodil jsem, zatímco jsem posouval kabely. „Viděl jsem předběžnej posudek, ve kterým stálo, že podle vašeho názoru se skála u Todde zdá bejt v cajku.“

„Přesně tak.“

„Aha. Nakolik jste si jistí?“

„Celkem dost.“

„Může si bejt člověk dost jistej v případě skály, do který nevidí?“

„Může. Ale samozřejmě, určitá míra nejistoty při interpretaci seismologických dat tu vždycky je.“

„A ty si vy odborníci – nebo teda vlastně spíš vy sám – vykládáte a vycházíte z nich, je to tak?“

„Do značné míry ano. Společně s mým partnerem.“

„Jonem Fuhrem.“

„S Jonem, ano. Jsme hlavní geologové.“

„Vám patří šedesát procent, jemu čtyřicet, tak co děláte, když se neshodnete?“

„No ne, vy toho o nás víte. Jak...“

„Stačí se podívat do obchodního rejstříku. Nedávno jsem potřeboval nahlídnout do účetnictví jedný americký společnosti, co vyrábí horský dráhy. A vůbec to nebylo jednoduchý. V tu chvíli jsem si uvědomil, za jakou samozřejmost tady v Norsku považujeme transparentnost. Jsme natolik důvěřivej národ, že by nás Američani bezpochyby označili za hotový naivky. Jenže my si důvěřujeme právě proto, že do všeho vidíme. Je to jako na venkově. V Osu ví každej o každým všechno. Teda

skoro. Ne že bysme se tam všichni měli rádi, ale považujeme za daný, že lidi mluví jakžtakž pravdu. Stejně jako Státní správa silnic věří tomu, že vaše a Jonovy závěry jsou pravdivý.“

„Taky máme dobrou pověst.“

„Ale ne tak dobrý hospodářský výsledky.“ Stočil jsem k němu oči a omluvně se na něj usmál. „Aspoň podle obchodního rejstříku.“

Halden se usmál kapánek napjatě. „Obchody se nám během pandemie poněkud zadrhly. O co vám vlastně jde?“

Soustředil jsem se zas na práci. „Jde mi o to, nakolik jistě si jste tím, že se dá vyhloubit tunel s takovým rozpočtem, jaký tvoří podklad pro rozhodnutí přeložit silnici první třídy. Například na škále od jedny do deseti.“

„No, asi tak osm. Devět, když řekneme, že se cena nevyšplhá na víc než dvojnásobek.“

„Proč ne deset?“

Neodpověděl, jen se na mě díval.

Zvednul jsem šroubovák. „Za jakých okolností byste změnil názor?“

„Co vlastně chcete... Royi, tak znělo vaše jméno, že?“

Usmál jsem se. „Omlouvám se, Bente. Tu otázku jsem si vypůjčil z přesvědčovací techniky založené na vědeckém výzkumu. Vtip spočívá v tom, že člověk klade otázky tak, aby jeho partner sám sebe přesvědčil, že tazatel má pravdu. Mám to z knížky, co mi dal brácha, ten se takovej m záležitostí věnuje.“

„Přesvědčuje lidi?“

„Jo. Prodává projekty a tak podobně. Je v tom dobrej.“

„Takže vy jste mi přišel... něco prodat?“

„No, dalo by se to tak říct. Ale ty kecy okolo přeskočím.“

„Aha?“

„Přemluví vás radši postaru. Dám vám a vašemu partnerovi dvanáct melounů, pokud do toho posudku

pro Státní správu silnic napíšete, že stavbu tunelu nedoporučujete.“

Rozhostilo se ticho.

„Snažíte se mě podplatit?“

Přikývnul jsem. „Jo. Nezní to sice hezky, ale lepší označení pro to asi nemáme.“

Halden se nedůvěřivě zazubil. „A proč si proboha myslíte, že na to přistoupím?“

„Za prvé proto, že jste použil oznamovací způsob.“

„Cože?“

„Kdybyste tu myšlenku vyloučil, řekl byste: ‚Proč si proboha myslíte, že bych na to přistoupil?‘ To se taky píše v té knížce: že tím, jaký slova zvolíme, odhalíme naše myšlenkový pochody často ještě předtím, než si je sami vůbec připustíme.“

Halden si odfrknul. „A za druhé?“

„Jak ‚za druhé‘?“

„Řekl jste ‚za prvé‘.“

„A jo!“ Otevřel jsem přihrádku u spolujezdce, vytáhnul techničák a zvednul ho do vejšky. „Mrknul jsem se na něj, když jsem vám to fáro opravoval. Píše se v něm, že vám auták nepatří. Jestli jsem to správně pochopil, má ho vaše firma na leasing. A ten je finančně dost nevýhodnej, to víte, ne?“

„No a?“

„Taký jsem tam našel tři nezaplacený pokuty po splatnosti, což mi napovídá jedno, totiž že vy a vaše firma máte problém s cash flow, Bente.“

„A proto soudíte, že se nechám podplatit? Heleďte, Royi, radši firmu pošlu do konkurzu, než bych spáchal trestný čin.“

Zvýšil přitom hlas, ale já pochyboval o tom, že by byl tak pohoršenější, jak mi tady předváděl. Naklonil jsem hlavu, jako bych zvažoval pro a proti. „No, nakolik trestný to vlastně je? Co je v té skále, nikdo přesně

neví. Může v ní bejt voda. Může bejt nesoudržná. Osm z deseti, to znamená, že existuje dvacetiprocentní riziko, že předběžnej posudek byl chybněj. A to je docela dost, ne? Stačí se na to jen podívat z trochu jinýho úhlu, jestli se ty data nedají vyložit i nějak jinak. Nemám pravdu?“

Halden mlčel.

„Jo, firmu do konkurzu poslat můžete, ale rodinu těžko,“ kývnul jsem směrem k vile. A podle cuknutí v jeho oku jsem poznal, že jsem uhodil hřebíček na hlavičku. Našel jsem jeho Achillovu patu. Rodina. Stejně jako v mým případě. Případnej soucit jsem ale potlačil, srdce jsem měl dál kamenný.

„Koukal jsem se do katastru. Tenhle barák je zastavenej až po střechu. Stejně tak dům vašeho partnera Jona. Založení firmy vás asi dost vyždímalo.“

Halden nehnul hlavou, ale zdálo se mi, že kývá pohledem.

„A potom přišla pandemie.“ Vzdychnul jsem. „No, výhoda je, že nejspíš celkem snadno Jona přemluvíte, aby s tím souhlasil.“

Jenom se mu rozšířily oči. „Vy jste blázen. Jon má...“

„... na kontě flastr za zpronevěru,“ přerušil jsem ho. „A za násilí.“

Při těch slovech mu spadla čelist.

„Rozsudky jsou taky veřejný. On se vám s tím nesvěřil? Byl tehdy student, dělal v baru a šlo sice o drobný, ale dostal půlroční podmínku. Takže to má v sobě. Proto jsem šel za váma, Bente. A vy to proberete s ním. Nebude to až tak těžký.“

Halden polknul. Sklopil hlavu a koukal se pod nohy. Tvářil se dost rezignovaně, řekl bych. Ale já si pamatoval, co táta říkal, když mně a Carlovi vykládal, jak se krotí mustangové v Americe. Že nejhorší chvíle je ta, kdy se kůň zdánlivě vzdá a stojí úplně nehybně. Pak je

třeba si dávat doopravdy bacha, protože stoprocentně vyhodí ještě jednou.

„Klidně můžu firmu do konkurzu poslat hned zítra a nechat se kdekoli zaměstnat,“ vyhrknul Halden zničehonic zostrá. „A dostal bych lepší plat, než mám teď.“

Věděl jsem, že má recht. Jenže jsem taky věděl, že mu nejde o plat, ale o to, aby sám něco vytvářel a byl svým pánem. Když se mě zeptal, jestli provozuju autoopravnu, málem jsem se neudržel a opravil ho, že ji vlastním. Ale sám jsem taky řekl, že provozuju benzínku, ne že jsem její majitel. Protože to mi zní hrozně nabubřele a vychloubavě. Vzpomínám si, jak se mě Mari, Carlova láska z mládí, zeptala, proč jsme my dva bráchové tak rozdílní, proč se já nechlubím tak jako Carl. Odpověděl jsem, že mi nejspíš připadá, že jsem sám o sobě dostatečnej, což byla samozřejmě lež. Protože sám o sobě dostatečnej nejsem, nikdy jsem nebyl. Ve svejch očích, ve své hlavě jsem pitomej pachtýř a vidlák. Exot trpící slovní slepotou a sociální hluchotou, kterému se nedostalo slušného vzdělání ani vychování a kterej umí jenom to, co sám pochytil v jedný horský vesničce, zatímco jeho brácha má všechno to, co jemu chybí. Brácha exceluje ve škole, umí to s holkama, vychází skvěle s lidma. Carl nikdy nepotřeboval žádný návody, aby věděl, na kterou strunu má kde zahrát, sám byl ztělesněnej návod.

„Důvěra je fajn,“ prohlásil jsem a vrátil panel pod volantem na místo. „Nic lepšího v Norsku nemáme, je cennější než ropa. Jo, úřady budou tomu vašemu posudku věřit. Stejně jako věřili meteorologickému posudku, ve kterým stálo, že v Hurumu mívají po tolik a tolik dní v roce mlhu, a rozhodli se vybudovat nový letiště radši na Gardermoen. Vzpomínáte si? Bylo to v devadesátém čtvrtým. Spousta lidí z byznysu měla zájem na tom, aby se vybral Gardermoen. Pak začal jeden inženýr – jmenoval se Wiborg – dělat vlny, prej že jsou ty měření chybný.

Ale dva dny předtím, než měl svoje vlastní měření předložit v parlamentu, skapal. Prej sebevražda. I když nikdo nedokázal vysvětlit, jak se sám a nahatej dokázal probít dvojitém tepelněizolačním sklem okna hotelového pokoje ve třetím patře.“

Halden zběsile mrkal. Bylo mi ho líto, o tom žádná. Stejně jako mi při zábavách v Årtunu bylo líto těch, co vyvolali rvačku kvůli tomu, že Carl flirtoval s jejich holčkama. Žárlili, jasné, není se co divit. A povětšinou nebyli od nás a nemohli tušit, že Carl má staršího bráchu, kterej je sice menší než on, ale brzy je zmlátí. Zmlátí do kulať. Tenkrát mě to netěšilo, dneska mě to taky netěší. Jen bylo potřeba to vyřídit. Kvůli rodině.

Halden vydechnul a upřel pohled přes čelní sklo na garážový vrata. Jo, ocitnul se v pasti, to nejspíš sám pochopil. To s tou smrtí a zmrzačením samozřejmě nepřípadalo v úvahu, chtěl jsem mu jenom dopřát argument navíc do diskuse, kterou sám se sebou dneska večer povede. Aby si mohl říct, že nejde o chamtivost, kdepak, jde o ochranu vlastního zdraví. Že by byl na kolenou? Že by můj úkol tady skončil? Pevně jsem v to doufal. Neměl jsem totiž sílu vynést poslední trumf, totiž jen tak mimochodem zmínit jméno jeho ženy a dvou dětí a název školky a školy, do který chodí.

Navíc, jakmile do toho člověk zatáhne rodinu, nedá se předvídat, co se stane.

Zvednul jsem tu kovovou věcičku. „Jejda, očividně jsem ho zapomněl namontovat i tentokrát.“

2

Může se vrahem stát kdokoli? Nebo mají někteří – tedy většina – mentální, případně morální pojistku, která jim brání vzít někomu život? Nemluvím o vraždě v sebeobraně nebo v afektu, ale o tom, jestli je možný přimět obyčejný slušný lidi, jako je Bent Halden, aby chladnokrevně odpravili svého bližního bez jakýhokoli jiného motivu, než je ten, že si pak sami vylepší a usnadní život.

Takový úvahy mě napadaly, zatímco jsem ve svém Volvu V60 brázdil tmu.

Jako obvykle mi takhle pozdě večer cesta z Osla do Osu uběhla o něco rychleji. Když jsem zajel ke krajnici a zastavil na návrší, ze kterého je za denního světla vidět jak značka začátku obce, tak ta část vesnice, co leží podél jezera Budalsvannet, sotva minula půlnoc. Os je stručně řečeno osídlení čítající přibližně tisícovku obyvatel, v celé obci jich žijou tři tisíce. Nachází se šest set metrů nad mořem, léta tu jsou krátký, ale horký a suchý, zatímco zimy drsný a mrazivý. Samotná ves a většina statků – protože tohle je kraj sedláků – jsou chráněný údolím, ostatní statky, třeba Opgard, leží na horském úbočí, kde je spousta pastvin a minimum obdělávaný půdy. Zlí jazykové tvrdí, že místňáci jsou houževnatí nemluvové, kteří se naučili přežívat v krutých podmínkách, nicméně zas tak daleko od pravdy taky nejsou. Asi

právě díky týhle kombinaci tu vznikla vesnice, která balancuje mezi zarytě vřelou sounáležitostí a klaustrofobní pomlouvací tradicí a závistí.

Nejdůležitějším zdrojem příjmů je pro místní turismus, žijou hlavně z prodeje pozemků na stavbu chat a z provozování hotelu Os Spa a kempu, kterej má taky chatky. Než se postavil wellness hotel, díky kterému se Carl stal králem Osu, vládnul tady Willum Willumsen, majitel autobazaru a vrakoviště a právě těch kempinkovejch chatek, i když žezlo vlastně držel dlouholetej starosta Aas ze sociální demokracie, aspoň dokud se sám nerozhodnul rezignovat, a doteď je tu šedou eminencí a povinně mu naslouchá i novej starosta.

Nad Ottertindem visel bledej měsíc a na jasný obloze svítily hvězdy. Moc toho o hvězdách nevím, tohle téma mi připadá hodně obsáhlý a hodně vzdálený. Nicméně kdyby vedle mě teď v autáku někdo seděl, dokázal bych mu toho o Osu napovídat spoustu. Ukazoval bych mu, komu patří kterej barák mezi těma staveníma, co svítí v krajině pod náma.

Na okamžik se mi ten výjev mihnul před očima; uviděl jsem ji, jak sedí na místě spolujezdce a jak nás ze zadního sedadla pozoruje naše dcerka. A já vykládal: Holky, tam, kde je nejvíc světla, je náves a to světlo tamhle nahoře na kopci hned za ní, je ten velkej dům, co si staví strejda Carl.

Ale po chvíli jsem se vzpamatoval a vrátil se do reality.

Byl jsem pryč tři dny a po dvou už se mi stejskalo. Nevím proč. Dávno jsem ztratil všechno, co jsem v týhle vsi měl. Ale nejspíš jsem tu taky získal všechno, co jsem získat mohl. Nenáviděl jsem to místo, a zároveň ho miloval. Koneckonců, co víc může člověk žádat od svého rodiště?

Zařadil jsem rychlost a najel zpátky na silnici. Dorazil jsem k osídlení, pokračoval kolem vlastní autoopravny a benzínky, kolem domu Smittovejch, kterej měl okna

špinavý od silničního prachu a na jehož boční straně visel obří plakát inzerující stříhání vlasů a solárium takovým způsobem, že to na kolemjdoucí muselo dělat dojem, že tu zákazníci oboje absolvují současně.

O sto metrů dál stála modlitebna. Z bílých dřevěných stěn oprejskával nátěr, jenže tak to prostě chodilo. Od mého dětství se přes ves v nepravidelných intervalech přelívaly vlny náboženského probuzení, a to tu pak vždycky nakrátko zavládlo duchovní nadšení, vybíraly se milodary a modlitebna dostala nové nátěr. Než nadšení zas opadlo, velení znova převzal ďábel a modlitebna se vyprázdnila, ponořila se do tmy a v jejích zdech se vznášela už jen ozvěna zvěstování a slibných svědectví. Jak modlitebna, tak ti usměvaví kočovní kazatelé, kteří se ve vsi vždycky zjeví a na pár měsíců tu zakotví, vyvolávali děsivý dojem. Jako by se za těma dveřma s křížem nahoře dělo něco, o čem se nikdy nemluví. Teda s výjimkou všech těch rádobý skandálních drbů, který se nejspíš vůbec nezakládaly na pravdě.

V centru – pokud se teda ta malá náves dá nazývat centrem – jsem zpomalil, stáhnul okýnko a zadíval se k Volnému pádu, jedinému místu, kam se dalo v Osu v sobotu večer vyrazit. Na áčkovým poutači s tabulí, stojícím venku, jsem poznal Erikův krasopis: *DĚ ERİK. HAPPY HOUR EVERY HOUR.*

Dokonce i sem dolíhaly dunící basy, určitě tam bylo pěkně našlapáno a všichni se dobře bavili. Když jsem Volnej pád od Erika Nerella kupoval, a to za hubičku, nedělal jsem to proto, že bych si namlouval, že zábavní branže v Osu představuje zlatý důl, ale proto, že jsem stál o tuhle nemovitost. Věděl jsem, že jednoho dne – pokud všechno půjde podle plánu – bude mít podnik o dost větší hodnotu, než za jakou ho Erik musel prodat. Zavínil si to sám, neprovozoval ho dostatečně dobře. Dohodnul jsem se s ním, že tam bude dál makat,

ale funkci vedoucí jsem svěřil Julii, která prokázala, že v mojí nepřítomnosti zvládne provozovat benzínku. Julie vyhodila kulečnickovej stůl, pořídila pec na pizzu a kávovar a rozšířila nabídku piva na dvacet značek z celého světa. Otevřeno bylo od jedenácti do jedenácti, v pátek a v sobotu do jedny. A zafungovalo to, zlatej důl to sice nebyl, ale pro naši vesnici znamenal ten podnik přínos, dodával jí po pátý hodině zdání života – člověk nesmí podceňovat případnej synergickej efekt.

Přímo na západě jsem viděl obrysy Carlova baráku – proti měsíci se rýsoval jen jako silueta –, do kterýho se můj brácha měl za půl roku nastěhovat, až bude hotovo. Lidi tý stavbě přezdívali prostě Královskej dvorec, a vždyť jo, jak tam tak trůnila, podobala se paláci – jako v tý písničce od Springsteena *Mansion on the Hill*.

Odbočil jsem doprava a minul Nergard. Zaznamenal jsem – jak to tak venkovani dělávají –, že auto Gretty Smittový stojí na dvoře za Simonovou károu. Pustil jsem se po úzký silnici do kopce. V Japonský zatáčke jsem si podřadil, v Kozí taky. Vjel jsem na dvůr a zaparkoval mezi stodolou a malým obytným stavením vedle Carlova bavoráka.

Opgard. Byl jsem doma.

Carl ještě nespál. Pořád na sobě měl oblek a seděl s pívem v tátově starým houpacím křesle v zimní zahradě. To táta vymyslel, že ten jinak nuzáckej barák, kterej postavil na týhle náhorní planině, bude mít verandu v americkém stylu. A máma vymyslela, že bude prosklená a budeme jí říkat zimní zahrada. To dost naznačuje, odkud pocházeli. Máma pracovala ve městě jako služebná a hospodyně v jedné rejdařské rodině a byla ráda, když něco znělo anglicky a nóbl, proto naši předšín s holínkami páchnoucíma po chlívu nazývala halou a vyslovovala to hól. Táta vyrostl ve farmářským kraji

v Minnesotě, pro které byly typický cadillacy, metodistckej kostel a honba za štěstím, a mně a Carlovi dal prostřední jména po dvou republikánech: já byl Calvin po prezidentovi Calvinu Coolidgeovi a Carl zase Abel po Abelu Parkeru Upshurovi, chlápkovi, kterej k USA připojil Texas.

Ze zimní zahrady jsme měli výhled na celou vesnici. Neviděli jsme akorát Os Spa, protože hotel stál přímo za kopcem na západě, ale dojít tam po vlastním pozemku trvalo jen čtvrt hodiny, stejně dlouho jako sjet dolů do vsi a pak k hotelu vyjet po asfaltce. Jednou jsem se zeptal Carla, proč trvá na cestách autem, vždyť kdyby chodil pěšky, možná by se zbavil těch pár kilo navíc, který mu s každý rokem po jednom přibíjely, zatímco já byl čím dál vyzáblejší. Carl ale soudil, že ředitel hotelu by měl do práce přicházet s určitou grácií a že ty kila navíc mu dodávají na váženosti.

Sednul jsem si vedle něj, vylovil jsem krabičku s porcovaným tabákem značky Berry a vložil si pod ret jeden sáček. Táta mě naučil, že si ho mám dávat pod spodní ret, ne pod horní, jako to dělají místňáci. A že to musí bejt značka Berry, ne ten skandinávskej sajrajt, kterej si kupujou ostatní.

„Tak co?“ zeptal se Carl.

„Uvidíme,“ opáčil jsem, vzal si z parapetu poslední nenačatou láhev, vytáhnul jsem z pouzdra loveckej nůž a odcvrknul zátku. Pivo chutnalo dobře. Jedno chutnalo vždycky dobře. Carla a tátu ode mě odlišovala touha po dalším. Já byl ten střízlivej chlápek, co se stal Carlovým osobním řidičem ve chvíli, kdy jsem byl dost starej na to, abych mohl řídit, přičemž tenhle okamžik může v Osu nastat o dost dřív než okamžik, kdy jste dost starý na to, abyste si udělali řidičák. Od svehch šestnácti jsem vozil Carla a Mari na taneční zábavy do Årtunu, čekal jsem na ně, srkal colu, rval se, vozil je

domů. Rozešli se potom, co Mari její nejlepší kámoška Greta Smittová vykecala, že se s Carlem vyspala. Carl odjel studovat do Ameriky a po patnácti letech se vrátil domů s manželkou a plánem vybudovat wellness hotel. To bylo před víc než osmi lety a jeho žena tu už nebyla, zato hotel stál. Pětihvězdičkovéj vysokohorskej zlatej důl, chloubka naší vsi a jedinej tahák.

„A jak to vidíš ty?“ Carl potlačil říhnutí.

Pokrčil jsem ramenama. „Devadesát melounů za horskou dráhu je hodně.“

„Mám na mysli to s tím geologem. Přijal nabídku?“

„Nemám tucha. Nechal jsem mu čas na rozmyšlenou.“

„Cože? Znamená to, že váhá?“

„Znamená to, že má našťestí morální zábrany.“

„Našťestí?“

„Jo.“ Loknul jsem si piva. „Svědomy ho hryže teď.“

„A to nám hraje do karet?“

„Znamená to, že jakmile na nabídku kývne, nebude hrozit, že by svýho rozhodnutí zalitoval a rozmyslel si to. A poněvadž má morálku, taky se nepokusí kývnout jenom proto, aby nás napálil.“

„Jeden by někdy řekl, že z nás dvou jsi chytřejší ty,“ podotknul Carl, přiložil láhev ke rtům a její obsah do sebe naklopil.

Byl to vtíp, ale dost pravdivej. Moc lidí si totiž nemyslelo, že jsem chytřejší než Carl.

„Z oddělení bezpečnosti provozu Státní správy silnic dorazila odpověď,“ pronesl a vstal. „Ještě pívko?“

Zvednul jsem láhev, abych mu dal najevo, že pořád mám. Vytratil se a já slyšel, jak se v kuchyni otevírají a zavírají dvířka lednice.

Tohle byl jeho typickej postup. Zasít semínko a pak udělat přestávku, aby se v člověku nahromadilo očekávání. V případě nových projektů to asi fungovalo, ale já na to byl tak zvyklej, že jsem ani neumíral zvědavostí,

ani mnou necloumala netrpělivost a podráždění. Uslyšel jsem, jak odskočilo víčko, a zadíval jsem se ke Kozí zatáčce. Koupala se v měsíčním světle. Celý roky jsme se se Státní správou silnic dohadovali, kde přesně končí veřejná komunikace a kde začíná naše soukromá. My soudili, že právě oni mají za úkol opatřit svodidly tu část, kde skalní stěna spadá sto metrů přímo do Jámy, úzký propasti, která jenom neochotně vyvrhovala to, co pohltila, ať už šlo o kozy, nebo o lidi. A pokud do ní zahučely auta, schramstla i ty.

Když umřeli táta s mámou, mně bylo skoro osmnáct, Carlovi necelejch sedmnáct. Sledovali jsme je, jak v tátově černém Cadillacu DeVille vjíždějí do zatáčky a vzápětí mizí v hlubině. Kdyby tam byly svodidla, nestalo by se to, v tom jsme byli se Státní správou silnic zajedno. Ale teprve potom, co do Jámy sjely další dva autáky, přilezla správa ke křížku a přihlásila se k odpovědnosti.

Carl se vrátil a zase si sednul.

„Začnou po neděli.“

„Fajn, to je dobrá zpráva. Jak jsi je donutil k tak rychlému jednání?“

„Choval jsem se jako Carl,“ odpověděl vážně. „Teď by moc rádi věděli, jakou barvu svodidel si přejeme.“

Zasmál jsem se a připili jsme si.

„Až tak úplně dobrá zpráva ale není, že nejdřív odamtud chtějí vytáhnout ty vraky.“

Málem mi zaskočilo. „Děláš si srandu?“

„Nedělám. Prý dovezou dva jeřáby a nějaký kladkostroj nebo co. To s tím kladkostrojem nechápu, ale ty asi jo.“

Přikývnul jsem. I když mám teoretický vzdělání jenom na úrovni učňovské zkoušek pro automechaniky, vím, jak fungují síly, a pokud mám ve vzorci jen tři čtyři písmena, před očima mi tolik neskáčou.

Carl zas rozuměl obchodům. Potom, co udělal maturu na ekonomický větví střední školy a jeho vztah s Mari šel do háje, mu starosta Aas zařídil, aby dostal stipendium od spolku norskech vystěhovalců v Minnesotě. Mně se pak ozýval jenom tehdy, když potřeboval prachy. Neviděl jsem ho patnáct let. Ale od jeho návratu ze Států před dobrými osmi roky jsem ho vídal prakticky denně.

Lidi se nejspíš trochu podívovali nad tím, že dva dospělí bráchové spolu dobrovolně bydlí na jednom statku, což rozvířilo starý fámy. Nejvíc se asi týkaly mě. Když vám na místě, jako je Os, mine třicítka a pořád nemáte rodinu, začnou to lidi řešit.

Kdysi kolovala fáma, to jsme ještě byli v pubertě, že svého mladšího bráchu zneužívám. Že dokonce svým způsobem tvoříme páreček. Tenhle drb nezmizel ani potom, co se Carl dal dohromady s Mari. Nejvíc řeči utichly ve chvíli, kdy mi bylo sedmnáct a lidi místo toho začali probírat, že jsem si možná začal s Willumsenovou ženou. Tehdy taky přestali mlít o tom, že si na Opgardu můžu vybírat z dvanácti koz. Patrně usoudili, že pokud vážně spím s královnou Osu Ritou Willumsenovou, nemůžu bejt skrz naskrz úchyl. A Carl byl až moc velkej sukničkář na to, aby mohl bejt čistokrevnej teplouš, a navíc si z Ameriky přivezl domů manželku.

Lidi věřili kdečemu a nevěděli skoro nic. A nám to nevadilo. Řekněme to takhle: bylo lepší, když měli o Opgardu ty nejhorší představy, protože pravdu beztak netrumfly.

„Klídek,“ prohlásil Carl. „Auta odvezou rovnou do šrotu.“

„Fakt? Neříkals náhodou, že to je špatná zpráva?“

„Myslel jsem si, že ty to budeš za špatnou zprávu považovat. Já budu rád, pokud se těch vraků zbavíme. Aspoň se nad námi nebudou vznášet jako Sisofův meč.“

„Sisyfův. A Sisyfos byl ten s tím kamenem,“ upozornil jsem ho. „Ten s tím mečem, to byl Damokles.“

Carl se zasmál. „Když jsem přijel domů, vážně mi přišlo zvláštní, že najednou máš všechny tyhle znalosti. Jako bys snad potají chodil někam do školy.“

„Taky jsem potají do školy chodil,“ pronesl jsem tiše a prohlížel si přitom důkladně pivní etiketu.

Carl se uchechtнул. „To je fakt. Ale přece tě Rita Wilmsenová nemohla za tu krátkou dobu naučit tohle všechno.“

„Nejspíš ve mně něco probudila. A já zdaleka neumím „tohle všechno“, to jenom vás venkovský burany je sakra jednoduchý ohromit.“

„Ohromit? Na to my ti kašleme, to ti snad došlo, ne?“

Znova jsme se zasmáli. Carl teď překypoval dobrou náladou. Kdykoli tohle nastalo, napadlo mě, jaký se tady rozhostí prázdno, až se odstěhuje do toho svého paláce. Na druhou stranu jsem dobře věděl, jak se po pár pivech dokáže změnit v opak a vklouznout do tátovy role. Jak pak umí bejt zachmuřenej, mlčenlivej a k nesnesení, což byla moje doména, kterou si ovšem Carl – jehož všichni považovali za okouzlujícího, bezstarostného a extrovertního – přisvojoval čím dál častěji.

„Kurva, Rita byla fakt kočka,“ pronesl Carl a zadíval se zasněně z okna.

„Pořád je kočka,“ opravil jsem ho a loknul si.

„Vážně? Někam ses s ní posunul?“

Zazubil jsem se. „Minulej tejden se zasnoubila s Kurtem Olsenem, takže počítám, že mluvíš o kempu.“

„Jasně.“

„Míč je pořád na její polovině hřiště, zatím se mi neozvala.“

„Lepší nabídku nedostane. Ovšem pokud GeoData předloží posudek, ve kterém bude stát, že toddeský tunel se postavit nedá, vyletí cena do nebes.“

Přikývnul jsem. Jakmile padlo rozhodnutí, že se postaví nová silnice první třídy a povede mimo vesnici, ceny nemovitostí v Osu prudce klesly. Trošku vzrostly zase po tom, co se rozhodlo o výstavbě Os Spa, ale wellness hotel může obci bez silnice první třídy, a to i takový, která má skoro tři tisíce obyvatel, pomoci jenom do určitý míry. Zatímco ceny nemovitostí v Osu stagnovaly a klesaly, v ostatních částech země, ve městech i na venkově, rekordně stoupaly jak v oblasti bydlení, tak podnikání. Stručně řečeno: kdyby lidi zavěšili, že silnice první třídy povede přes Os dál, musela by vesnice dohnat dvacet let cenovýho růstu, a to víceméně přes noc. Kemp, kterej se rozkládal u jezera, a přitom pouhejch dvě stě metrů od návsi, by pak představoval největší lákadlo a jeho cena by vzrostla mnohonásobně, to bylo jasný jako facka. Takže jo, jeho koupě spěchala.

Willum Willumsen, dej mu pánbůh věčnou slávu, nejenže naplňoval kliše o vychytralým obchodníkovi s ojetinama, dokonce ho i předčil. Když jsem se táty zeptal, jestli je pravda, co říkaly děti ve škole, že ho Willumsen při prodeji prohnílýho Cadillacu DeVille slušně natáhnul, odpověděl stručně: „My Opgardové nesmlouváme.“ Řekl bych, že v tý odpovědi zněla stejnou měrou zahořkllost i hrdost. A taky trochu rozpačitost.

„Rita přijde zítra na zápas,“ oznámil mi Carl.

„Jak to víš?“

„Zítra přijdou všichni. Pokud vyhraje, postoupíme. A bude nás čekat ještě sedm zápasů.“

„Fakt postoupíme? A do jaký divize?“

Carl zasténal. „Chápu, že tě fotbal nezajímá, ale tohle je přece náš tým.“

To byla pravda jenom zčásti. Z Carlova podnětu se FK Os přeměnil na akciovou společnost a firma Os Spa v ní vlastnila osmdesát procent. Takže potom, co jsem před pár lety Carlovi prodal většinu svejch akcií v Os Spa,

jsem v klubu držel naprosto nepatrný podíl, což odpovídalo mejm zájmům. Ne že by Carl kopanou tolik žil, toužil jenom po tom, aby ho ostatní milovali, a proto přišel s tím nápadem, že cesta k srdcím obyvatel naší vsi vede přes podporu místního fotbalového mančafu. Nejdřív jsme ho sponzorovali, pak se Carl rozhodnul založit akciovku a klub vlastnit, abysme mohli nakoupit a zaplatit pár dobřejch hráčů na plnej úvazek plus trenéra. To byla v případě klubu z pátý divize věc naprosto neslýchaná a lidi se řehtali a povídali, že fotbalový kluby, ty vole, vlastní akorát šejkové a Rusáci. Jenže jim sklaplo, protože klub zlanáril nigerijskýho útočníka a jako trenéra na částečnej úvazek angažoval Kurta Olsena, bejvalýho klíčovýho hráče týmu, a vzápětí FK Os AS poskočil bez jediný prohry rovnou do čtvrtý divize. A teď teda, pokud jsem správně počítal, nejspíš do třetí.

„Dobře, půjdu,“ ucedil jsem. Nějaký další novinky?“

„Konečně se mi podařilo překecat tu německou firmu, aby mi vyrobila na míru tu kuchyni, co chci mít v baráku. A taky se údajně u Steinssetra potuluje vlk.“

„Opravdu?“

„Co já vím, viděl ho Simon Nergard.“

Zasmáli jsme se. Nergard byl náš nejbližší soused, ačkoli jeho statek ležel dole v rovině hluboko pod náma. Proslul jako tluchuba a drbna a jeho přítelkyně, Greta Smittová z kadeřnickýho a klevetnickýho ústředí, ho jen horko těžko překonávala.

„Ale včera našel Erik Nerell v té samé oblasti zadávenou ovci,“ pokračoval Carl. „Prý bez diskuse nějaká šelma. Akorát mršina byla skoro nedotčená, proto soudí, že pokud je to vlk, tak samotář, ne smečka.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Tady se vlk neobjevil padesát let. To bude určitě nějakej toulavej čokl. Nepřekvapilo by mě, kdyby to byl Simonův rotvajler a Simon hodil vinu na vlka.“

Carl se uchehtnul. „Ale kdyby to vlk byl– mít takové zvíře v místě, kam chodí hoteloví hosté na túry, byla by to dobrá, nebo špatná reklama?“

„Těžko říct. Stejně ti tu reklamu nebude dělat dlouho.“

„Jako že půjde dál?“

„Chcípne. Vlk se živí velkou kořistí a tu dokáže ulovit jenom ve smečce.“

„Podobně jako my?“

„Podobně jako my,“ přitakal jsem a znova si přihnul. Bylo mi teplo a cítil jsem únavu. Člověk se uvolní, když může takhle tlachat s tím, koho zná ze všech lidí na světě nejlíp, dokonce natolik dobře, až ho považuje za svoji součást. Kdykoli Carl nakousnul nějakou větu, už po třech slovech jsem věděl, jak skončí, stejně tak to dokázal on odhadnout u mě, proto jsme se často spokojili s tím, že jsme říkali jen ty tři slova. Skoro jako by byl člověk sám, šetřil hlasivky a energii.

„Jinak už teda nic novýho?“ zeptal jsem se.

„Ne, nebo teda vlastně jo. Máme teď šéfkou marketingu. Zaměstnali jsme jednu zdejší šikovnou holku.“

„Jo?“

Carl zopakoval svůj trik. Pomalu upíjel a nechával mě čekat. Nadechnul se. Jenže místo jména z něj vyšlo dlouhý krknutí.

„Kristepane, Carle. Zrovna dneska?“

„Sorry. Dceru klempíře Moea.“

„Natálii?“

„Ty si ji pamatuješ? A jo, vlastně, to byla tahle historika, skoro jsem zapomněl.“

Možná si lhal do kapsy, rozhodně totiž nezapomněl, maximálně tu vzpomínku vytěsnil. Protože „tahle historika“ bylo něco, co jsem vyprávěl jenom jemu.

Došlo k tomu krátce po Carlově návratu domů. Natálie Moeová, hubená bledule s vyděšenějma očima, tenkrát chodila na střední a až moc často si na benzínce

kupovala EllaOne, pilulku po. Řekl jsem Julii, která na benzínce pracovala a s Natálií chodila do třídy, že jestli má Natálie nějakýho kluka, ať mu Julie doporučí, že má používat prezervativy, na což Julie opáčila, že Natálie asi kluky dost střídá. Nějak mi to neštymovalo. A pak jednou dorazil na benzínku její táta, klempíř Moe, a taky chtěl pilulku po.

Rozpoznal jsem v jeho pohledu stud a v tu chvíli mi to docvaklo.

Protože se mi nepodařilo donutit místního policejního náčelníka Kurta Olsena, aby moje podezření prošetřil, vzal jsem věc do vlastních rukou, dojel za Moem, zmlátil jsem ho skoro do bezvědomí a varoval jsem ho, že se vrátím a dodělám ho, jestli hned zejtra nepošle dceru dostatečně daleko od domova. A jestli mě poslechne, na oplátku budu držet klapačku. Natálie pak střední dokončila v Notoddenu. Jednou jsem ji tam náhodou potkal v kavárně, kde seděla s partičkou kamarádů. Nemluvil jsem s ní, jen jsem si všimnul, že už nemá ten děs v očích.

„Bavíš se s těma Francouzema?“ zkusil jsem zavést řeč jinam, protože některý události a témata se s Carlem snažíme neprobírat.

„Denně. Líbí se jim provozní marže a naše čísla, obdivují výkresy nového křídla a mají v plánu sem ve středu poslat dva stavební inženýry, aby si hotel prohlédli.“

„Fajn.“ Plán na rozšíření Os Spa se na valný hromadě, sestávající výhradně z místních investorů včetně mě, nejdřív setkal s nedůvěrou. Obavy, jak přeložení silnice ovlivní příliv hostů, byly dost opodstatněné. Carl ale prosadil svou. Prohlásil, že konsolidace se rovná sebevraždě, že pokud má hotel být dostatečně dobrým argumentem, proč si udělat do Osu zajíždku, musíme uvažovat ofenzivně, velkolepě a spektakulárně. „Růst, nebo smrt,“ tvrdil. „Nemůžeme být pětihvězdičkový hotel butikového typu. Naprosto zásadní je, abychom byli vidět

na mapě, a to pak nestačí vzít v úvahu jenom kvalitu, musíme překročit kritickou hranici i co do velikosti. Chci dosáhnout toho, aby nejenom naše vesnice, nýbrž celá tahle část zdejšího kraje byla synonymem k Os Spa. Jakmile lidi uslyší Os Spa, nesmí se jim vybavit jenom hotel a teplé koupele, ale zkrátka zážitek. A v tom případě musíme investovat, ne brzdit.“

Následovala krátká, zato intenzivní diskuse, jestli je cílená emise cenných papírů pro lidi zvenčí tou správnou cestou. Zvítězil v ní rozum, protože množství kapitálu, který je možný v Osu schrastit, je taky omezený. V období refinancování po požáru Carl do firmy přizval francouzskou hotelovou skupinu Alpin – znal totiž jejího ředitele z doby, kdy působil v realitní branži v Torontu – a ta držela akciový podíl patnáct procent. Teď jí nabídnul emisi akcií, díky které by celkově vlastnila pětáctýřicet procent firmy. To znamenalo, že majoritu bysme pořád měli bezpečně v rukou my v Osu, ale zároveň by se rozložilo riziko a Francouzi by mohli přispět tím, že budou hotel nabízet na mezinárodním trhu. Transakce se měla uskutečnit, jakmile se dohodne cena za akcii, a vzápětí se měla rozjet stavba. A je jasný, že kdyby během té doby chlápci z GeoData zveřejnili posudek, kterej by znamenal, že z vybudování tunelu sejde, byli by Francouzi ochotní vysolit za akcie podstatně víc.

„Jdu spát,“ prohlásil Carl a zvednul se.

„Oukej, tak dobrou.“

„Dobrou. Vypadáš zamyšleně.“

Přikývnul jsem. „Víš, co mi běželo hlavou, když jsem zvonil u Haldenovech dveří?“

„Že se obětuješ pro tým?“

„Jo. Ale hlavně že jsem vrah. Že jsme oba vrazi.“

Carl povytáhnul obočí. „Hezky se vyspi,“ rozloučil se. Jak jsem povídal, o některých věcech se snažíme nemluvit.

Poslouchal jsem jeho kroky v ložnici nahoře a hleděl do tmy.

Šest vražd.

Zabili jsme s Carlem celkem šest lidí. Plus jednoho čokla.

Kopnul jsem do sebe zbytek piva.

Ne, představa, že někdo ty autovraky vytáhne na světlo boží, se mi vůbec nezamlouvala.

Večer předtím, než jsem zazvonil u Haldena a nabídnul mu dvanáct melounů za nepravdivý posudek, jsem byl v Polsku. Přesněji řečeno v Zátoru, ve městě v jižní části země, který má asi čtyři tisíce obyvatel. Ještě přesněji řečeno v Energylandii, největším polským zábavním parku. A úplně nejpřesněji: ve vozíku stoupajícím na vrcholek Zadry, největší dřevěný horský dráhy na světě. Teda přísně vzato šlo o kombinovanou ocelovou a dřevěnou konstrukci. Aspoň tak mi to její konstruktér Glen Moore z Rocky Mountain Construction vysvětloval do cvakání vozíku jedoucího po kolejnicích. Ten zvuk mi připomínal chrastění řetězu protahovaného kotevním průvlakem ve chvíli, kdy loď zvedá kotvu. Ne, chrastění řetězu na jatkách, na kterým se zvedají mrtvá zvířata, co se tam pak houpají ve vzduchu. Snažil jsem se poslouchat všechny ty technický podrobnosti, který mi Moore vykládal, ale soustředit se, když víte, že za pár vteřin vás čeká volný pád o délce šedesát dva celých osm desetin metru, je dost těžký.

Moore na mě upřel oči a já pochopil, že mi položil otázku.

„Sorry?“

„Ptal jsem se, jestli tam hodně fouká,“ zopakoval anglicky.

„Jo.“

„A míváte tam nízké teploty?“

„Jo. Je to v horách.“

„V tom případě bych doporučoval místo dřeva ocel.“

„Ne, musí to bejt dřevěná dráha.“

Moore se na mě tázavě zadíval.

I kdybych mu to chtěl vysvětlit, neměl jsem na to čas, protože jsme dospěli na vrchol. Chrastění ustalo a já už před náma neviděl koleje, jenom rovinatý polský pole táhnoucí se až k obzoru. Kdybych to měl honem stručně shrnout, řekl bych jméno: Shannon Alleyne.

Vozík zastavil takřka na hraně, jako by se taky bál. Pak se začal pomalu naklánět čumákem dolů. Nakláněl se čím dál víc. Jakmile mě v břiše zašimralo zrychlení a už jsem si myslel, že jsme se ocitli ve svislý poloze, koleje nám zmizely z dohledu, jako by se stočily pod nás. Napadlo mě, že takhle se asi musíte cítit, když sedíte v autáku, kterej nezvládne vybrat Kozí zatáčku, ztratí kontakt se zemí, překlopí se dopředu, protože ho převáží těžkej motor, a vy zíráte do propasti v Jámě. Zavřel jsem oči.

Když mi Shannon Alleyne před osmi lety vlítla do života, bylo mi pětatřicet, byl jsem svobodnej chlap, sériovej vrah a člověk očividně připravenej založit rodinu.

Říkám ,očividně‘, protože taková myšlenka se mi ani nemihla hlavou, dokud mi Shannon jednoho dne zničehonic nesvěřila, že se mnou čeká dítě, a moje vlastní reakce mi napověděla, že tohle jsem si ve skutečnosti přál. Byl jsem nad měsícem, jak doslova říkají za velkou louží, teda šťastnej jako blecha. Možná jsem si nepřál rodinu *per se*, jak se říká, možná můj náhled změnilo hlavně to, že matkou měla bejt Shannon. Protože Shannon byla dokonalá. Bledá křehotinka s andělskou tváří, barytonem a mozkiem tak bystrým, že se jeden musel vždycky dost vynasnažit, aby s ní dokázal udržet krok. Její rodina pocházela z Barbadosu, patřila mezi *redlegs*, bílou

chudinu trpící alkoholismem, potomky Skotů a Irů, kteří se sem vystěhovali pár set roků předtím. Všichni v rodině vychodili maximálně základku, ale Shannon se postavila předurčenému osudu, vystudovala v Kanadě architekturu a předvíдали jí skvostnou budoucnost. Byla tvrdohlavá jako beran, sentimentální a švihlá. Dobře si uvědomovala svoje mimořádný nadání a své ambice prosazovala nekompromisně. Ne kvůli sobě, ale kvůli tomu, co vytvářela. Proto se za Os Spa bila jako lvice, rvala se za to minimalistický mistrovský dílo, který navrhla, čelila investorům ze vsi, co chtěli něco levnějšího, umírněnějšího, tradičtějšího. Jo, co se týkalo jejích vlastních idejí a lidí, který považovala za svoji rodinu, těm byla věrná až za hrob, představovala válečníka, jakýho chcete mít na svojí straně, ne mezi nepřáteli. A v posteli se chovala tak rozkošnický, vášnivě a lačně, že sex s ní představoval spíš bitvu, rozhodně to nebylo líný houpavý milování, jaký jsem zažil s Ritou Willumsenovou.

Jak jsem říkal, Shannon Alleyne byla dokonalá. Mělo to ovšem jeden háček.

Byla vdaná za mýho bráchu.

V době, kdy otěhotněla, byl Carl zoufalej a vyřízenej jak osobně, tak finančně. Hotel se stavěl a jemu se vymknul z rukou rozpočet, proto si ve vší tajnosti půjčil na lichvářskéj úrok od Willumsena. Navíc ho Shannon neustále prudila s tím, že se její návrh nedodrží do puntíku. Veškerej ten nápor možná zčásti vysvětluje, proč Carl Shannon pravidelně mlátil. Já do ní byl beznadějně zabouchnutej už víc než rok, totéž ona do mě. A tak jsme nevědomky dlouho špli k nevyhnutelnému: skončili jsme spolu v posteli v jednom hotelovým pokoji v Notoddenu. Tehdy jsem na jejím těle objevil modřiny. Snad v ten okamžik jsem konečně dokázal Carla nenávidět? Nebo mě nenávist zaplavila až později, potom, co jsem zjistil, že si Carl půjčil od Willumsena a zaručil

se i mojí částí království? Nebo jsem ho neuměl nenávidět ani tehdy? Byly můj dluh a moje vina z dětství pořád moc veliký?

A pak na silvestra hotel vyhořel. Údajně kvůli rachejti. Pojišťovací podvod, naznačoval kdosi. Carl mi ale řekl, že pojištění proti požáru přestal platit, aby ušetřil. To znamenalo, že kvůli té půjčce promrhal nejenom svůj, ale i můj díl dědictví. Já v hotelu vlastnil akorát maličkej podíl. Plánovali jsme, že až se byznys rozběhne, Carl mě vyplatí, abych si mohl koupit benzínku, kterou jsem provozoval. Jenže tenhle plán šel tím pádem do hajzlu. A tak bylo třeba něco podniknout.

Lhůta pro splacení Willumsenovy půjčky vypršela a na Opgardu se v bílým jaguaru zjevil Willumsenův dánskej vymahač dluhů. Dorazil jednoho chladného zimního dne a já si na seznam svejch a Carlovejch hříchů připsal další vraždu, protože jsem do Kozí zatáčky nalil vodu, která zmrzla v led hladkej jako zrcadlo. Místní policejní náčelník Kurt Olsen kladl ohledně tohohle neštěstí a ohledně nálezu Willumsenova těla v posteli dotazy a já mu na to řekl, že nehody se stávají. Stejně tak sebevraždy, vždyť se zabil i Kurtův táta, bejvalej místní policejní náčelník. V Kurtově pohledu jsem rozpoznal nenávist, nicméně stejně jako jeho táta mi ani současnej náčelník nemohl dokázat nic.

Naopak lidi z Kriposu, národního útvaru pro potírání organizovanýho zločinu a jiný závažný kriminality, který sem dorazili, usoudili, že našli důkaz dosvědčující, že Willumsena zabil ten vymahač dluhů, teda že odpravil vlastního chleboďárce.

Tak jsme na Opgardu vyřešili bezprostřední hrozbu. Jenže jedna pořád zbejvala.

Carl.

Nevzpomínám si úplně, jestli to byl Shannonin, nebo můj nápad, ale každopádně jsme si dobře uvědomovali,

že pokud máme žít spolu a po finanční stránce zachránit to, co z hotelu zbylo, není jiný východisko než odstranit Carla z cesty. Nebylo to snadný rozhodnutí, ale jakmile jsme ho přijali, realizovat plán už kupodivu snadný bylo. Člověk se uchyluje k osvědčeným metodám, takže náš plán se nedal označit zrovna za originální.

Vypustil jsem z Carlova autáku brzdovou kapalinu, aby brácha nezvládnul Kozí zatáčku.

Ten den, než měl odjet z Opgardu na setkání s investory probírat zmrtvýchvstání hotelu, sdělil Shannon, že o jejím těhotenství ví. A taky že ví, kdo je otcem: jistěj Američan, kterej za ní páčil a kterýho našel na seznamu hostů v notoddenským hotelu v době, kdy tam taky nocovala. Rozesmála se a Carl ji v čirým vzteku vzal po hlavě žehličkou. A tak se přiznala. Neřekla, s kým mu byla nevěrná, přiznala, že zapálila hotel. Proto, aby se mohl postavit znovu přesně podle jejích představ.

Carl ji praštil ještě jednou. A pak už se ani nesmála, ani nedejchala.

Nato udělal totéž, co tenkrát, když zavraždil bejvalýho policejního náčelníka. Zavolal mi s prosíkem, abych mu pomohl zahladit stopy.

Posadili jsme Shannon za volant jeho Cadillacu DeVille, nastartovali a nechali ho sjet Kozí zatáčkou do Jámy. Zíral jsem na červený zadní světla, dokud nezmižely v propasti i se ženou, kterou jsem miloval, a s naším dítětem. Dovolil jsem Carlovi, aby se mi vybrečel na rameni.

Když jsem v Zátoru znova oči otevřel, uviděl jsem, jak se řítíme do skeletu dráhy, zatímco červený kolejnice před náma se vinuly a proplétaly, jako by se snažily utéct. Drželi jsme se ale na nich. Najednou jsme viseli hlavou dolů. Dostalo se mi vysvětlení, že dráha má tři takový inverze. Zmocnil se mě zvláštní pocit beztíže. Následovala

další prudká zatáčka a já si najednou připadal, jako bych si natáhnul bok.

Minutu potom, co jsme byli na vrcholu, to celý skončilo, vozík v mírný pravotočivý zatáčke přibrzdil a zastavil.

„Tak co tomu říkáte?“ zadíval se na mě Moore.

Přikývnul jsem na souhlas. Dráha obsahovala několik příkrejch úseků, ovšem žádnéj nebyl takovej jako úvodní pád.

Úvodní pád totiž nic nepřekoná.

4

Do začátku utkání zbejvalo pět minut. Carl zaparkoval bavoráka za německý ubikace, který od konce války tým FK Os využíval jako šatny. Táta často poukazoval na skutečnost, že norský silnice a infrastruktura by bez pětiletý německý okupace nebyly tam, co jsou. A že zatímco za nás bojovali Britové, Američani a Rusové, průměrněj věk dožití v Norsku stoupnul, nikoli klesnul. Když do sebe naklopil pár dalších piv, bylo nám jasné, co nejspíš zase přijde, a často to pronášel tak, až se mu vztekem chvěl hlas:

„Věděli jste, že v boji proti nacismu na norský půdě padlo víc Rusů než Norů? Na norský půdě! Norové jsou kurva nejzbabělejší národ Evropy. Jen hrstka jich bránila vlast se zbraní v ruce, přitom dva milióny Američanů přepluly velkou louží a riskovaly tady životy proto, aby nám zachránily prdel! No tak!“

Pak bylo třeba sundat z držáku nad domovníma dveřma remingtonku, vyjít ven na schody a střílet na to, na co táta ukázal.

„Tohle je naše království!“ halasil. „A jestli si ho někdo bude chtít uzurpovat, tak ho budeme bránit do poslední kapky krve. Jasný?“

Carl i já jsme přikyvovali a stříleli na imaginární nacisty a komunisty v podrostu.

Teď jsme za německejma ubikacema vystoupili a kráčeli kolem ostatních zaparkovanejch aut. „Jak jsem říkal, je tady,“ pronesl Carl, když jsme míjeli Ritin Saab Sonnett model 1958, roadster a jedinej kabriolet ve vsi. Člověk musí mít určitej styl, aby se mohl projíždět po Osu v otevřeným Saabu Sonnett, a přitom nevypadal úplně trapně. Rita Willumsenová měla nejenom stylu, ale i kdečeho jinýho na rozdávání.

Zpoza někdejších ubikací jsme se vynořili včas na to, abysme viděli vycházet týmy. Hráči FK Os měli červený dresy s logy sponzorů. Největší se jim skvělo na hrudi: Os Spa. Vyklusali na hřiště, tu a tam se z publika ozval potlesk a výkřiky. Odhadoval jsem počet diváků na tři čtyři stovky, což vůbec nebylo špatný. Většina jich stála podél postranní čáry na západní straně hřiště, kde je šatny trochu chránily před větrem, po obou stranách sedm metrů široký a dva a půl metru vysoký dřevěný tribuny. Ta fungovala jako neoficiální VIP lóže pro podporovatele klubu. Tam stál ředitel záložny Os Sparebank vedle starosty Vosse Gilberta, kterej zastával roli klubovýho sudího. Samozřejmě nechyběl ani bejvalej starosta Aas společně s dcerou Mari a zetákem Danem Kranem. Dan pracoval jako redaktor místního *Osskýho deníku*, a tak jsem počítal s tím, že jeho úkolem tu je zdokumentovat postup do vyšší divize. Cestou nahoru jsem pokývnul vedoucímu supermarketu Coop a pak jsem si stoupnul vedle Rity. Zatímco většina přítomnejch na sobě měla celoroční bundu nebo pérovku, Rita dorazila v elegantním vínovém plášti, kterej jí společně s kozačkama na vysokým podpatku a vzpřímeným držením dodával jaksi majestátní vzezření. Místo na VIP tribuně měla zajištěný díky tomu, že klub prostřednictvím firmy Willumsen AS sponzorovala, a taky díky tomu, že byla členkou správní rady Os Spa, ale mně něco napovídalo, že by sem patřila i tak, když ne

z jinýho důvodu, tak proto, že v Osu byla nejbliž tomu, čemu se říká honorace.

„Moc často tě na fotbale nevidáme,“ podotkla.

Pokrčil jsem ramenama. „Hip hip Os, zvedni nos, nedostaneš na kokos, poletíš jak albatros!“

„Vtipné. Tohle už celé roky nepokřikujeme.“

„Já vím, chtěl jsem jenom ukázat, že jsem lojální.“

„Lojální.“

Zazubil jsem se. Připadalo mi, že od toho léta, kdy jsem se s Ritou Willumsenovou ve vši tajnosti scházel v salaši přestavěný na chatu, uplynula věčnost, skoro jako by se to ani nestalo. Jako důkaz ale zůstal fakt, že mě naučila mimo jiný mluvit a chovat se jaksepatří, že mě seznámila s dějinama umění, milováním a literaturou. Prohlašovala, že náš vztah je jako jeden dlouhý Sant Jordi, katalánskej svátek, při kterým prej ženský dávají svejm milovanejmu mužům knížky a oni jim zase růže. Ať tak, či onak, to léto s Petrarcovými sonety a Ritiným sonettem si budu pamatovat navždycky.

„Díky,“ šeptnul jsem.

„Neděkuj předčasně,“ opáčila stejně potichu. „Začíná zápas.“

Zjistil jsem, že opravdu proběhnul první výkop.

„Kdo je náš soupeř?“

„To by mě taky občas zajímalo,“ odušila.

„Copak ti to Kurt neříká?“ Pokývnul jsem k protilehlý straně hřiště, kde před lavičkou s náhradníkama a realizačním týmem stál místní policejní náčelník Kurt Olsen se svojí kšticí blond vlasů připomínající mop, cigaretou v koutku pusy a zkříženejma pažema. Ne, tenkrát těm fámám o tom, že Rita spí se sedmnáctiletým klukem, moc lidí nevěřilo, ale zřejmě se její zájem o mladší muže projevila jednoznačněji, když se po pár letech vdovského stavu dala dohromady s Kurtem, kterej chodil na základce o rok níž než já.

„Kurt je vázaný mlčenlivostí,“ opáčila. „A myslím, že se účastní jiného duelu než ty a já.“

„A jakýho duelu se účastníme my?“

„To bych taky ráda věděla, Royi. Neprozradils mi, na co ti ten kemp bude.“

„Chci ho provozovat.“

„Laskavě mě nepodceňuj.“

„Tak proto jsi tu nabídku ještě nezvýšila? Chceš znát podrobnosti, abys mohla vyšponovat cenu do takový vejšky, do jaký mi za to kemp stojí?“

„No vida, teď už tě poznávám.“

„Co jestli ho chci prostě vlastnit?“

„Blbost. Vlastnictví půdy nemá samo o sobě žádnou hodnotu, chceš, aby ti to vynášelo.“

„Jsme sedláci. Vlastnictví půdy pro nás představuje všechno. Máme to v krvi, je to jako nemoc.“

Rita se usmála. „Chceš si toho z Osu ukousnout víc než tvůj bratr, že?“

Trhnul jsem ramenama. „Sourozenecká rivalita je nejspíš stejně dobrá motivace jako každá jiná.“

„Aha,“ pronesla zase šeptem.

„Jak aha?“

„Snažíš se to bagatelizovat, protože jsem trefila hřebíček na hlavičku. Fajn, tak aspoň znám důvod. A vím, že kemp pro tebe má větší hodnotu, než kolik mi nabízíš. Co bys řekl na to, kdybychom částku zvýšili o deset procent?“

„Takže na pět a půl miliónu? Taková je tvoje cena?“

„Co když ano?“

Lidi okolo nás začali jásat. Zjevně už jsme dali gól.

„Dobře, platí,“ napřáhnul jsem k ní ruku.

Podívala se na ni, ale nepřijala ji. „Bez smlouvání?“

„My Opgardové nikdy nesmlouváme.“

„Ano, to mi Willum povídal. Ale možná byste se měli naučit líp vyjednávat. Mám teď pocit, že můžu jít ještě výš.“

„Mám pocit, že jsme se zrovna dohodli.“

„Ne, řekla jsem hypoteticky o deset procent víc.“

„Do hajzlu, Rito, teď mluvíš jako Willum.“

Zasmála se. „Každý z nás potřebuje učitele, Royi. Tys měl mě a já svého muže. Mimochodem, ocenila bych, kdybyste si ty a tvůj bratr nebrali mého muže do úst, díky.“

Usmívala se pořád stejně, ale oči jí potemněly. Tenkrát před osmi lety panovaly kolem sebevraždy jejího manžela nejasnosti. Hned potom, co ho našli v posteli s pistolí na polštáři, se objevil dopis, ve kterém Willum beze všeho odpustil Carlovi třicet melounů dluhu a dalších třicet mu přihodil darem. Bez týhle částky by dneska hotel Os Spa nestál. S touhle částkou by Rita nikdy nemusela kemp prodávat. Proto asi není divu, že když jí Carl při pohřbu kondoloval, předklonila se a zašep-tala mu do ucha: „Vrahu.“

Ale protože ty milióny postrádala víc než svého vychytralého starýho, tlustýho a žárlivýho prodejce ojetin a peníze nikdy nedokážou vyvolat víc nenávisti než pravá láska, zdálo se, že za ty roky z ní většina spalující nenávisti vyprchala. Já ovšem nebyl naivní. Kdyby Rita mohla komukoli z Opgardu uškodit nebo naházet klacky pod nohy, udělala by to. Přesně jako teď.

„Deset procent navrch,“ uzavřel jsem. „Zejtra je pondělí, nabídka platí do čtyř hodin odpoledne. Pak se vrací zpátky na původní sumu.“

„Jedna věc je cena, druhá to, jak zaplatíš,“ namítla. „Pochybuju, že máš tolik hotovosti, a když přijdeme o silnici první třídy, benzínku nikdy neprodáš.“

„Víš, že vlastním víc než ji?“

„Jasně že vím, můžeš zaplatit akciemi v Os Spa, ale to nechceš.“

„Proč ne?“

„Protože víš, že kdybych získala šest procent a víc, držela bych dohromady jedenáct a společně s Alpinem

bychom pak měli ve správné radě většinu. A tím by byly dny Carla Opgarda v roli hotelového šéfa najednou sečtené, Francouzi by tam nastrčili nějakou svou loutku. Takže, Royi, kde ty peníze seženeš?“

Musel jsem se usmát.

„Holt si půjčím, no,“ odpověděl jsem a pohodil hlavou vzad.

Rita se na mě zadívala. Přejela mě pohledem od hlavy až k patě stejně, jako to udělala tehdy v pravěku, když na jehlách napochodovala do dílny a já, sedmnáctiletý zajíc, tam stál do pasu nahej a špinavej od šmíru, protože jsem zrovna makal na jejím saabu. Povytáhla jedno svoje namalovaný obočí a očividně zvažovala, jestli bych si nevzal do parády ještě něco dalšího. To bylo tenkrát, dneska její pohled připomínal spíš pohled úvěráře.

„Hodně štěstí,“ popřála mi a zaměřila pozornost zase na hřiště.

Popošel jsem na dřevěný tribuně o dva schody vejš. I v celoroční bundě vypadal ředitel banky Asle Vendelbo přesně jako ředitel banky. Netvrdím, že všichni bankovní ředitelé jsou si podobní jako vejce vejci, ale Vendelbo rozhodně vypadal jako jeden z nich. Choval se přátelsky, usmíval se, tiše promlouval sametovým hlasem. Jako by mu byla diskretnost vrozená. A možná byla, jeho rodina každopádně už po tři generace provozovala v Notoddenu pohřební službu. Když se někdo v Osu odebral do věčnejch lovišť, právě na ni se většina pozůstalejch obracela a mně připadalo zvláštní pomyšlení, že jsem jim vlastně dohodil několik zakázek. Stoupnul jsem si vedle něj.

„Tak co, Royi, myslíte, že vyhraje?“

„To záleží.“

„Na čem?“

„Jestli si troufneme chovat se ofenzivně.“

Vendelbo se na mě podíval.